

Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale

INSPECȚIA MUNCII

Str. Matei Voievod nr. 14, cod poștal 021455, sector 2, București

Tel.: (021) 302.70.31 Fax: (021) 252.00.97

www.inspectmun.ro

Operator de date cu caracter personal, înregistrat la Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal sub nr. 38

ACȚIUNILE ÎNTREPRINSE ȘI REZULTATELE OBTINUTE PENTRU COMBATERICA EVAZIUNII FISCALE DATORATE MUNCII LA NEGRU

- Analiză detaliată și cantitativă pe anul 2010 -

I. Rezultate evidențiate la nivelul Inspecției Muncii

În anul 2010, Inspecția Muncii a continuat să desfășoare acțiuni de control, atât prin activitatea curentă, cât și prin organizarea de campanii la nivel național, în ceea ce privește identificarea și combaterea muncii nedeclarate.

Domeniile în care s-a înregistrat o prevalență a muncii la negru sunt variate: construcții, industria textilă, exploatarea și industrializarea lemnului, industria lemnului, panificație, agricultură, micul comerț, micii transportatori, industria alimentară și prestări de servicii (pază și protecție, service auto, spălătorie auto, frizerie, coafură), depozite en-gros și super-market - uri, activități din alimentația publică (baruri, restaurante, patiserii, cofetării) etc.

Astfel, în anul 2010, controalele privind combaterea muncii nedeclarate, comparativ cu anul 2009, s-au finalizat cu următoarele rezultate:

Nr. crt.	INDICATORI	2009	2010
1.	Nr. controale efectuate pentru identificarea cazurilor de muncă nedeclarată	81.241	86.421
2.	Nr. angajatori care utilizează munca nedeclarată	8.500	9.263
3.	Nr. persoane depistate fără forme legale de angajare, total, din care:	17.464	17.755
	- femei	7.116	7.556
	- tineri între 15 – 18 ani	164	69
4.	Nr. sancțiuni aplicate	8.676	9.287
5.	Valoare amenzi aplicate (lei)	24.803.100	50.614.500
6.	Nr. contracte individuale de muncă înregistrate la inspectorate pentru persoanele depistate fără forme legale de angajare	8.430	7.380

Din analiza datelor prezentate mai sus, rezultă următoarele aspecte:

- nr. controalelor efectuate a crescut cu **6,37%**;
- nr. angajatorilor care practică munca nedeclarată a crescut cu **8,97%**;
- nr. persoanelor depistate fără forme legale de angajare a crescut cu **1,66%**;
- nr. sancțiunilor aplicate pentru muncă nedeclarată a crescut cu **7,04%**;
- valoarea amenzilor aplicate a crescut cu **104,06%**;
- nr. contractelor individuale de muncă înregistrate la inspectorate pentru persoanele depistate fără forme legale de angajare a scăzut cu **12,45%**.

Din situația de mai sus, se constată că în anul 2010 pentru **41,56%** din persoanele depistate fără forme legale de angajare au fost încheiate contracte individuale de muncă și au fost înregistrate la inspectoratele teritoriale de muncă.

Motivele pentru care au fost încheiate și înregistrate la inspectorate contracte individuale de muncă pentru mai puțin de jumătate din persoanele depistate fără forme legale de angajare sunt următoarele: fie aceste persoane nu mai desfășoară activitate în folosul angajatorului, fie angajatorii au contestat procesele verbale de constatare și sancționare în instanță.

În domeniile în care frecvența muncii la negru este mai mare, Inspekția Muncii a inițiat și desfășurat la nivel național acțiuni de control tip campanie, finalizate cu următoarele rezultate:

- **Campania Națională privind identificarea și combaterea cazurilor de muncă nedeclarată precum și respectarea prevederilor legale referitoare la securitatea și sănătatea în muncă în activitatea desfășurată în domeniul comerțului cu ridicata și cu amănuntul - tip hypermarket (14 – 15 mai 2010)**
 - Număr unități controlate **577**
 - număr sancțiuni contravenționale aplicate **242**, din care:
 - **12** sancțiuni pentru folosirea forței de muncă fără forme legale de angajare;
 - valoarea totală a amenzilor aplicate **115.300 lei**, din care:
 - **60.000 lei** pentru muncă fără forme legale
 - **20** persoane depistate care desfășurau activitate fără a avea încheiate contracte individuale de muncă.

- **Campania Națională privind identificarea și combaterea cazurilor de muncă nedeclarată în unități care își desfășoară activitatea pe Litoralul Mării Negre (8 iulie – 31 august 2010)**
 - Număr unități controlate **591**
 - număr sancțiuni contravenționale aplicate **113**, din care:
 - **30** sancțiuni pentru folosirea forței de muncă fără forme legale de angajare;
 - valoarea totală a amenzilor aplicate **156.200 lei** din care:
 - **124.000 lei** pentru muncă fără forme legale
 - **41** persoane depistate care desfășurau activitate fără a avea încheiate contracte individuale de muncă.

- **Campania Națională privind identificarea și combaterea cazurilor de muncă nedeclarată în domeniul construcțiilor (12 – 14 august și 23 - 24 septembrie 2010)**
 - Număr unități controlate **1.491**
 - număr sancțiuni contravenționale aplicate **968**, din care:
 - **241** sancțiuni pentru folosirea forței de muncă fără forme legale de angajare;
 - valoarea totală a amenzilor aplicate **1.781.000 lei**, din care:
 - **1.575.000 lei** pentru muncă fără forme legale
 - **690** persoane depistate care desfășurau activitate fără a avea încheiate contracte individuale de muncă.

- **Campania Națională privind identificarea și combaterea cazurilor de muncă nedeclarată în domeniul confecției textile, pielărie și încălțăminte (16 – 17 septembrie)**
 - Număr unități controlate **781**
 - număr sancțiuni contravenționale aplicate **433**, din care:
 - **76** sancțiuni pentru folosirea forței de muncă fără forme legale de angajare;
 - valoarea totală a amenzilor aplicate **582.950 lei**, din care:
 - **524.000 lei** pentru muncă fără forme legale
 - **184** persoane depistate care desfășurau activitate fără a avea încheiate contracte individuale de muncă.

- **Campania Națională privind identificarea și combaterea cazurilor de muncă nedeclarată în domeniul fabricării produselor de brutărie și a produselor făinoase (21 – 22 octombrie 2010)**
 - Număr unități controlate **871**
 - număr sancțiuni contravenționale aplicate **788**, din care:
 - **119** sancțiuni pentru folosirea forței de muncă fără forme legale de angajare;
 - valoarea totală a amenzilor aplicate **723.500 lei**, din care:
 - **580.000 lei** pentru muncă fără forme legale
 - **118** persoane depistate care desfășurau activitate fără a avea încheiate contracte individuale de muncă.

Totodată, începând cu data de 10 decembrie 2010, Inspecția Muncii a declanșat Campania Națională privind identificarea și combaterea cazurilor de muncă nedeclarată în unități care desfășoară activitate în stațiunile montane. Campania s-a desfășurat până la data de 22 ianuarie 2011 și s-a adresat în principal județelor cu relief montan, unde activitatea turistică este în dezvoltare pe durata sezonului de iarnă.

Rezultatele obținute sunt următoarele:

- Număr unități controlate **111**
- număr sancțiuni contravenționale aplicate **783**, din care:
 - **120** sancțiuni pentru folosirea forței de muncă fără forme legale de angajare;
- valoarea totală a amenzilor aplicate **592.400 lei**, din care:
 - **501.000 lei** pentru muncă fără forme legale
- **160** persoane depistate care desfășurau activitate fără a avea încheiate contracte individuale de muncă.

Prin Memorandumul de Înțelegere între Comunitatea Europeană și România semnat în data de 23 iunie 2009, a fost asumată ca măsură **creșterea intensității controalelor privind identificarea și combaterea cazurilor de muncă nedeclarată**.

În vederea îndeplinirii acestei măsuri, începând cu luna iulie 2009, pe lângă activitatea curentă de verificare a modului în care angajatorii respectă prevederile legale în domeniul relațiilor de muncă, o zi pe săptămână este dedicată de inspectoratele teritoriale de muncă exclusiv controalelor pentru identificarea și combaterea muncii nedeclarate.

Rezultatele obținute în anul 2010, în cadrul Campaniei „O zi pe săptămână”, sunt următoarele:

- număr unități controlate **33.678**
- număr sancțiuni contravenționale aplicate **28.763**, din care:

- 3.964 sancțiuni pentru folosirea forței de muncă fără forme legale de angajare;
- valoarea totală a amenzilor aplicate 23.654.025 lei din care:
 - 19.043.800 lei pentru muncă fără forme legale
- 6.475 persoane depistate care desfășurau activitate fără a avea încheiate contracte individuale de muncă.

În vederea creșterii gradului de exigență a actului de control, măsură stabilită prin Memorandumul de Înțelegere între Comunitatea Europeană și România, Inspecția Muncii a elaborat *Procedura privind repetarea actului de control la angajatorii la care au fost depistate cazuri grave de muncă nedeclarată*, aprobată prin decizia nr. 426/17.02.2010 a inspectorului general de stat adjunct. Procedura a început să se aplice cu data de 17.02.2010.

II. Măsuri pentru diminuarea cazurilor de muncă nedeclarată

În vederea diminuării cazurilor de muncă nedeclarată, Inspecția Muncii a elaborat Strategia Națională privind reducerea incidenței muncii nedeclarate pentru perioada 2010 – 2012. Strategia precum și Planul național de punere în aplicare a acesteia au fost aprobate prin Hotărârea de Guvern nr. 1024/2010.

Printre obiectivele cuprinse în Planul național de acțiune pentru implementare a Strategiei se numără:

1. Prevenirea muncii nedeclarate care se va realiza prin organizarea unei campanii naționale de informare și schimbare a atitudinii față de munca nedeclarată și anume:

- realizarea de materiale informative (afișe, pliante, broșuri) ,
- realizarea și distribuirea unui ghid adresat angajatorilor și angajaților cu privire la legislația muncii, legislația asigurărilor sociale și legislația fiscală;
- punerea în funcțiune a unui Tel-Verde care va furniza informațiile de bază privind legislația muncii.
- organizarea pe plan local de acțiuni de informare pe tema identificării și combaterii muncii nedeclarate cu participarea instituțiilor publice implicate, a societății civile și organizațiilor nonguvernamentale;
- realizarea unei campanii publicitare intensive pe posturile naționale de televiziune/radio privind riscurile muncii nedeclarate;
- publicarea pe site-urile inspectoratelor teritoriale de muncă a angajatorilor depistați cu muncă nedeclarată;
- mediatizarea consecințelor negative sociale, economice, psihologice ale fenomenului.

2. Intensificarea acțiunilor de combatere a muncii nedeclarate care se va realiza prin desfășurarea următoarelor activități:

- controlul îndeplinirii cerințelor legale pentru angajarea persoanelor, precum și controlul modului de executare a contractelor individuale de muncă;
- controlul respectării legislației cu privire la munca copilului,
- controlul respectării legislației cu privire la munca străinilor,
- controlul activităților susceptibile utilizării frecvente a muncii nedeclarate: agricultură (munca sezonieră), construcții (în regie proprie), comerț (stradal și în piețe), turism (catering și alte servicii), imobiliare (închirieri către persoane fizice) , modeling etc.
- controale comune cu instituțiile cu care Inspecția Muncii a încheiat protocoale de colaborare

III. Acțiuni comune cu instituții și autorități publice centrale și locale, organizații neguvernamentale, cu atribuții în domeniu

În baza Protocolului de cooperare în vederea diminuării fenomenului muncii nedeclarate încheiat între Inspectoratul Muncii și Oficiul Român pentru Imigrări, în perioada ianuarie – noiembrie 2010, inspectoratele teritoriale de muncă au participat împreună cu reprezentanți ai Oficiului Român pentru Imigrări la 790 de acțiuni care au avut ca obiect depistarea cazurilor de muncă nedeclarată. Repartizarea pe luni a acțiunilor comune cu ORI este următoarea:

- ianuarie	13 acțiuni
- februarie	8 acțiuni
- martie	11 acțiuni
- aprilie	17 acțiuni
- mai	84 acțiuni
- iunie	33 acțiuni
- iulie	49 acțiuni
- august	32 acțiuni
- septembrie	263 acțiuni
- octombrie	26 acțiuni
- noiembrie	38 acțiuni
- decembrie	216 acțiuni

Totodată precizăm că la solicitarea Guvernului României, prin șeful Corpului de Control al Primului Ministru, Inspectoratul Muncii a centralizat și a comunicat structurilor teritoriale ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală **Situația cu numărul de sesizări și numărul de angajatori, în vederea stabilirii implicațiilor fiscale generate de munca prestată fără forme legale**

Situația se prezintă astfel:

Nr. crt.	Luna	nr. total adrese și sesizări	nr. total angajatori comunicați
1	ianuarie	148	270
2	februarie	210	492
3	martie	195	475
4	aprilie	169	462
5	mai	160	425
6	iunie	274	587
7	iulie	160	395
8	august	169	439
9	septembrie	304	809
10	octombrie	415	1.178
11	noiembrie	408	1.164
12	decembrie	159	433
	TOTAL	2.771	7.129

IV. Analiza proceselor verbale de constatare și sancționare a contravențiilor prin care au fost sancționate faptele prevăzute la art. 276 alin. 1 lit. e din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, cu modificările și completările ulterioare

În anul 2010 au fost aplicate **9.287** sancțiuni contravenționale pentru primirea la muncă a persoanelor pentru care nu au fost întocmite contracte individuale de muncă.

Din numărul total de procese verbale de constatare și sancționare a contravențiilor prin care au fost sancționate faptele prevăzute la art. 276 alin. 1 lit. e din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, cu modificările și completările ulterioare, un număr de **4.009** au fost contestate de către contravenienți la instanțele judecătorești.

Din cele 4009 de litigii aflate pe rolul instanțelor judecătorești un număr de **709** au fost soluționate definitiv și irevocabil, iar un număr de **3300** de dosare se află în prezent pe rolul instanțelor judecătorești în diferite faze procesuale.

Din cele 709 de litigii, finalizate irevocabil, în **454** de cazuri au fost pronunțate soluții de respingere a contestațiilor și doar în **70** dintre acestea instanțele judecătorești au admis contestațiile formulate de contravenienți. Totodată într-un număr de **177** de cazuri instanțele judecătorești au apreciat ca existente faptele constatate de către inspectorii de muncă însă au transformat amenda aplicată în sancțiunea avertisment, iar în 8 cazuri au redus amenda.

Totodată, din totalul proceselor verbale de constatare și sancționare a contravențiilor pentru muncă nedeclarată, un număr de **4.921** au fost transmise spre executare la Agenția Națională de Administrare Fiscală, valoarea totală a amenzilor ce urmau a fi executate fiind de 24.845.500 lei.

INSPECTOR GENERAL DE STAT,

GABRIELA RADU

